

Gondolatok
Gabonaszövetséggel folytatott konzultáció alapján

1. Mészáros Gyula szerkesztésében készült egy terjedelmes anyag a Gabonaszövetség szakembereinek részvételével. Megküldik az ÉFOSZ részére.
2. Gabona és a bioüzemanyag:
 - a) 8.5 millió tonna gabona termett 2007-ben. Fő felhasználási területek: malmok, takarmány és export. Ebből legfeljebb 2 millió tonnát lehet és szabad bioüzemanyag céljaira felhasználni. Jelenleg szóba jöhető meglévő és épülő üzemek: Mohács (300 ezer to, Bóly), Szabadegyháza (600 ezer tonna, izocukor) és Kaba (300 ezer to, KITE) Győr (150 ezer to) térségében vannak.
 - b) A piacot fentebbi mennyiségre szabályozni szükséges.
 - c) Bioetanol gyártást és -forgalmazást csakis piaci alapon, támogatások nélkül, szabad végezni. A kormányzatnak szabályozással be kell avatkozni .
 - d) Élelmiszeripari beruházásokra 35 milliárd forint áll rendelkezésre, de a kapacitásfejlesztés nagyon kockázatos.
 - e) 2013 után bioetanol import vámmentes lesz.
 - f) Nyersanyagexport sokkal biztonságosabb. Vannak tervek 4-4.5 milliót tonna gabona bioüzemanyag céljaira való felhasználására. Rossz koncepció!
3. Hazai malomipar: 1.2 millió tonna kerül hazai malomipari feldolgozásra, a malmok kis kapacitásúak. A malmok tönkremenetele felgyorsult: 112 korábbi malom helyett ma már csak 67 üzemel. Külföldi tulajdonosok részaránya már 50 % körüli.
 - a) Szükség volna a technológiai megújítás állami támogatására, legalább azért, hogy a külföldiek ne zöldmezős beruházásokat csináljanak, hanem a régi felújított malmok, kapacitások felvásárlásával jöjjenek be az országba. Vagyis a jövőbeni koncentráció időszakában így jussanak a külföldiek piachoz, a hazai gyártók pedig pénzhez.
 - b) Fejlesztési támogatást nyilvánvalóan többletkapacitások létrehozása nélkül kell adni, ami ösztönözne a meglévő hazai cégek összefogására is.
 - c) A hazai gyártókat kell védeni. Nemzeti politika rangjára kell ezt emelni.
 - d) Teljesíthetetlen követelmények a támogatások igénybevétele esetén
4. Állati termék ágazatban a sertésállomány drasztikusan csökken, már nem is lehet ezt az ágazatot rendbe hozni.
 - a) Kulcskérdés, hogy az állattartóknak legyen földjük. Legalább az 25 éves bérleti viszonyt kellene lehetővé tenni az állami földek bérlésére társaságok számára is! Pl. azzal a feltétellel, hogy ha az állattartást abbahagyja a bérlő, a földet el kell venni tőle.
 - b) A földalapú támogatás így nemcsak a földtulajdonos zsebébe megy, és esetleg kikerül az ágazatból, hanem átáramlik az állattenyésztésbe.
 - c) Sertésstartó telepek kicsik, rossz a hatékonyság.
 - d) Vágóhidak korszerűsítésére, kapacitásbővítés nélkül, szintén kellene fejlesztési támogatás.
5. Kereskedelem:
 - a) Meg kellene akadályozni, hogy „gagyi” termékek bejussanak a láncokba. A hatóságoknak rendszeresen kellene a termékeket ellenőrizni. Árumeállítás szélesebb körű alkalmazása is szükséges.
 - b) A gyakorlatban védeni kell a magyar gyártókat, minden ország ezt teszi. Meg kellene fogalmazni az 'elvárásokat' a kereskedelem felé. A politika támogatása mellett a kormányzat és a kereskedelem közötti informális kommunikációval meg kellene teremteni annak feltételeit, hogy a magyar termékeket megfelelően preferálják a kereskedők. Ez foglalkoztatási, adófizetési következményekkel is jár.
 - c) A bevásárló központok létesítésének szabályozása, korlátozása elengedhetetlen.
6. Nagyon jelentős a fekete gazdaság:
 - a) Három év alatt 3 millió tonna gabonával nem tudnak elszámolni, nem lehet országos anyagmérleget készíteni.
 - b) Rengeteg mezőgazdasági termelő számla nélkül készpénz ellenében feketén viszi ki az árut külföldre, de a kereskedelmi láncok is gyakran vesznek át árut számla nélkül.
 - c) Árellenőrzés nem működik, meglévő szabályozásokat nem tartják be. Fizetési határidő, beszerzés alatti áron való értékesítés
 - d) Rengeteg az áfa-csalás, megfontolandó az élelmiszerek áfájának csökkentése.
7. Magyar termékek támogatása
 - a) Lényegesen nagyobb erőforrások kellenének, új módszereket kellene alkalmazni, kulcskérdés